

MACARİSTAN, TURİZMDE ÖRNEK ALINABİLECEK BİR ÜLKEDİR..

Macar turistlerin düşündürdükleri...

ABDULLAH TEKİN

Türkiye selektif turizme ağırlık vermeye başlayıp tanıtımını da buna koşut bir çerçeveye indirgemelidir. Macaristan bu konuda örnek alınması gereken bir ülkedir.

1993

yılının ilk turizm istatistikleri Türkiye'ye Ocak ayında

giriş yapan turistlerin içinde Macarların ön sıralarda yer aldığını gösteriyor. Yapılan bağlantılardan anlaşıldığı kadarıyla Macar turist akımının önemli bir bölümü de Antalya'da göze çarpacaktır.

Bu görünümün ilginçliği üzerinde durulabilir ama şaşırtıcı olduğu söylenemez.

Turizm alanında sessiz ve büyük mesafeler alan Macaristan turist kabul ederek sağladığı gelirle şimdi de dışa açılmaktadır. Aslında turizmin ekonomik ve kültürel işlevi de bunu gerektirmektedir. Bu yaklaşımın bireysellikten ötede kitlesel boyutu refah düzeyi için bir örnek sayılabilir. Ne ki bu düzeyi sağlamada Macaristan'ın turizme verdiği önemin payı büyüktür.

Macaristan, orta Avrupa'da yer alan ve denize kıyısı olmayan bir ülkedir. Büyük kısmı Tuna nehri'nin su toplama havzası içindeki düzelerden oluşan Macaristan'ın

yüzölçümü 93.031 km²'dir.

Son yıllarda sanayileşme ve ekonomik kalkınma yolunda sessiz ve büyük adımlar atan Macaristan'da kişi başına düşen ulusal gelirin 8.500 dolardır. Son derece gelişmiş bir ulaşım şebekesine sahip olan Macaristan'ın ekonomik kalkınmasını hızlandıran bir başka endüstri de, turizmdir.

1970'li yıllarda 3-4 milyon turistin göze çarptığı Macaristan'da 1990'lı yıllarda 20 milyon turistin dolaştığı hesaplanmıştır. Ülkemize gelen turist sayısının aşağı yukarı 3 katı kadar turist getiren bu küçük ülkenin başarısındaki gizem nedir acaba?..

Macaristan sağlıklı bir alt yapıyla, sistemli ve bilinçli bir tanımın sonucunda başarıyı yakalamıştır. Öncelikle doğanın tahrip edilmesine hiçbir şekilde izin verilmemiştir. Bu noktada yeni çok katlı konaklama işletmelerinin yanı sıra doğal ortamlardaki kale-şato oteller yeğlenmiş ve bunlar tenis alanları, golf sahaları, kaplıcalar, bisiklet yolları ve demonstratif avcılık gibi öğelerle entegre edilmiş, doğanın içinde, çevreyle uyumlu

kent sorunlarının dışında betonsuz dinlenme alanları oluşturulmuştur.

Turizmi bir bütün olarak algılayan bu yaklaşım, tanıtımı da buna koşut bir çerçevede ele almış ve turizm türleriyle bölgelere göre tanıtım yapmaya başlamıştır.

Bu noktada bisiklet, atlı spor, kongre, konferans, kürek, av, kaplıca örneği öğelerle sergilenmeyi hedeflemiş ve bunları bütün ayrıntılarıyla potansiyel turistlere yönelme yöntemini seçmiştir. Örneğin bisiklet için kendi bisikletiyle gezecekler için ayrı, bisikleti kiralayacaklar için ayrı fiyatlar sunulmaktadır. Bisikletli geziler için oteller, güzergahlar, mola noktaları, toplu ya da bireysel geziler ve fiyatları tüm ayrıntılarıyla potansiyel turistin önüne konabilmektedir.

Aynı yaklaşımı atlı spordan kaplıca turizmüne uzatmak mümkündür. At veya atlı araba gezileri için parkurlar yollar belirlenmiş, eyerin turist tarafından mı getirileceği, yoksa kiralanacağı mı konusu ayrı ayrı hesaplanmış, toplu veya bireysel geziler ayrı ayrı ele alınmış, kurslar, binicilik okulları belirtilmiş, oteller sergilenmiştir.

Kaplıcalar konusuna özel bir önem verilmiştir. Osmanlı kalıtı hamamlar modernize edilip sunulmuş, dinlenme ve tedavi öğeleri

dikkate alınarak ayrıntılarıyla yer verilmiştir. Suda masajdan suda satrançta uzatılacak çizgide bütün ayrıntılarıyla belirtilmiş, tesisler, fiyatlar, geziler bu paketlerin içine yerleştirilmiştir.

Aynı yaklaşımı kongre, incentive, av, spor ve kültür turizmi türlerinde de görmek olasıdır. Küçük bir göle sahip olan Macaristan bu bölgeden 10 civarında turizm türü uygulayarak yararlanmasını bilmektedir. Yine aynı şekilde av turizmine av köşkleri yaparak, hem altyapıyı bölgeye götürmek,

hem doğal ortama uyum yaklaşımıyla bütünlük sağlamaktadır.

Hiç kuşku yoktur ki Türkiye, doğal ve kültürel değerler bakımından -bırakınız Macaristan'ı- dünyanın en zengin ülkelerinden biridir. Ama bunları değerlendirme ve sunmada, hatta tanıtımda fazla başarılı olmadığı ortadadır. Av a-

lanlarımız, kaplıcalarımız vardır, ama bunlar organize değildir, alt yapıdan yoksundur. Bisikletler, atlı geziler için özel parkurlar göze çarpmamaktadır. Sistemli incentive ve yaklaşımları yoktur. Bu çabalarla tanıtım koşutluk gösterdiği zaman ancak turist sayısı artar. Ciddiyet o aşamada göze çarpar.

Öbür türlü istenildiği kadar cennet edebiyatı yapılsın, sağlıklı sonuçlar alınamaz. Doğal değerlere saygı duyulmadan betonlaşmaya hız verilmesi de, turistik cennetin hergün biraz daha cehenneme dönüşürülmesi anlamına gelir.

Türkiye kitle turizmine ağırlık veren bir yöntem izlemektedir. Deniz - güneş yaklaşımının doğal bir sonucu olarak nitelense bile bu turizm türünde ipler ülkenin dışında tutulmaktadır. Bu nedenle Türkiye selektif turizme ağırlık vermeye başlayıp tanıtımını da buna koşut bir çerçeveye indirgemelidir. Macaristan bu konuda örnek alınması gereken bir ülkedir.

Değerlerimizi. korumak, sunmak ve tanıtmak konusunda henüz bile sağlıklı bir politika oluşturamadık, bir bakıma kişi başına düşen ulusal gelirin 2000 ABD dolarının altında olmasına boyun eğme anlamına yorumlanmalıdır.

Artık turizmi bu açıdan görmeye başlayıp ilgilileri sorgulamaya, yönlendirmeye ve bu sektöre sahip çıkmaya özen gösterelim lütfen. Ülkemizde giderek artan sayıda gözlenen Macar turistler bunları anımsatmaktadır.□

